

Denna snabbkurs beskriver de senaste förändringarna i svensk energipolitik som är relevanta för energigemenskaper och för energidelning

Politik gällande energigemenskaper ska:

- Påskynda energiomställningen
- Bättre anpassas till nuvarande utveckling
 - Främja prosumenter snarare än enbart konsumenter
 - Underlätta ökad kollektiv organisering och deltagande på elmarknaden
 - Ge större värde åt flexibilitet (se snabbkurs om flexibilitet)

Vem omfattas av detta?

Medborgarenergigemenskap (CEC – Citizens Energy Community)

- En CEC kan:
- Engagera sig i produktion, distribution, leverans, konsumtion, aggregering, lagring och andra energitjänster.
- Ha som syfte att ge miljömässiga, ekonomiska och sociala fördelar till sina medlemmar, snarare än att generera ekonomisk vinst.
- Bygga på öppen och frivillig medverkan, där både privatpersoner och stora företag kan delta.
- Vara effektivt kontrollerad av medlemmar/aktieägare som är privatpersoner, lokala myndigheter eller små företag.

Förnybar energigemenskap (REC – Renewable Energy Community)

- En REC liknar en CEC, men med några viktiga skillnader:
 - REC fokuserar på **förnybar energi** inom produktion, försäljning och handel.
 - Kontrollen av en REC ska vara **i närheten** av projektets geografiska plats.
 - Endast **små och medelstora företag** kan delta i en REC.

Vad förändringar är förväntade enligt EU-direktiven?

Ämne	Nuvarande EU-elmarknad	Framtida EU-elmarknad
Position för individuella kunder/kommuner på elmarknader	Individuella kunder betraktas som slutkonsumenter, inte aktiva marknadsdeltagare. De har rätt till ett fritt val av leverantör.	Individuella kunder såväl som kommuner kommer att ha tillgång till alla elmarknader.
Dynamiska elpriser	Tillgången till dynamiska elpriser är mycket begränsad, mestadels i form av en dag- och nattaxa.	Alla kunder kommer att ha rätt till dynamiska elpriser när de kontrakterar en leverantör som har mer än 200 000 kunder.
Fasta komponenter på elräkningen (t.ex. nätavgift per kWh, kostnad för nätanslutning per år)	Tariffer för elnätsåtkomst ska vara icke-diskriminerande.	Valfritt: Fasta komponenter på elräkningar kan bli dynamiska.
Energidelning inom gemenskaper	Energidelning inom gemenskaper är mycket svårt att organisera, eftersom varje part som tillhandahåller energi måste ha licens.	Energidelning inom en gemenskap kommer att vara tillåten (t.ex. peer-to-peer).
Aggregatorroll (kollektiv organisering) för att sälja elektricitet/flexibilitet på elmarknader	I reserv- och balanseringsmarknader bör en TSO underlätta deltagande av slutkunders aggregatorer.	Ny definition av aggregatorroll (kollektiv organisering) på alla elmarknader (se även crashkurser om flexibilitet och elmarknadsroller).
Efterfrågeanpassning av individuella kunder/kommuner	Efterfrågeanpassning utförs mestadels av stora industriella konsumenter.	Individuella kunder samt gemenskaper kommer att tillåtas delta i efterfrågeanpassning (se även crashkurs om flexibilitet).
Drift av distributionsnät	Endast industriella eller kommersiella parter kan få undantag för drift av 'stängda distributionssystem'. System till vilka hushållskonsumenter är anslutna får inte dessa undantag.	Valfritt: Gemenskaper kan få tillåtelse att äga och driva ett distributionsnät.

Vad innebär detta för energigemenskaper?

EU:s elmarknadsdirektiv och förnybarhetsdirektiv speglar EU:s vision om framtidens energisystem. Det som är viktigast för energigemenskaper är hur dessa direktiv kommer att översättas till nationell lagstiftning.

Både motståndare och förespråkare för energigemenskaper kommer att delta i förhandlingar för att påverka den nationella lagstiftningen till sin fördel. Beroende på resultatet av denna process kan olika aktiviteter utöver energiproduktion, effektivitet och besparingar bli möjliga, genomförbara och attraktiva för energigemenskaper.

Exempel på sådana aktiviteter är:

- Möjliggöra lokal handel med energi genom peer-to-peer elhandel eller genom en gemenskapsmarknad för energi
- Aktivt samla in, aggregera och sälja flexibilitet från förnybar energi (RE), kontrollerbara apparater och lagring (sammanbinda detta med flexibilitet från andra gemenskaper som en aggregator) (på regional elnättnivå)
- Aktivt samla in flexibilitet från förnybar energi (RE), kontrollerbara apparater och lagring (för att tjäna pengar) och sälja detta genom en tredje parts aggregator (på transmissions- och/eller distributionsnivå)